

Witold A. Werner

Cuius regio, eius religio : czyja władza, tego religia = Cuius regio, eius religio : whose country, the religion

Problemy Rozwoju Miast 6/4, 5-6

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

CUIUS REGIO, EIUS RELIGIO

Czyja władza, tego religia

Ta stara zasada władania jest stale aktualna i wskazuje na stosunek rządzących do wszelkich sfer życia gospodarczego i społecznego, znajduje też odniesienie do treści artykułów zamieszczonych w niniejszym numerze kwartalnika „Problemy Rozwoju Miast”, poświęconych polityce i gospodarce przestrzennej, ze szczególnym uwypukleniem budownictwa mieszkaniowego.

Budownictwo mieszkaniowe stanowi bowiem jeden z podstawowych elementów rozwoju kraju i dobrostanu jego obywateli, wywiera wpływ na trendy demograficzne, migracje zewnętrzne i wewnętrzne, wydajność pracy i rozwój produkcji, a w rezultacie na produkt krajowy brutto.

Poprawa istniejącego stanu mieszkalnictwa w Polsce wymaga od decydentów prowadzenia świadomej polityki przestrzennej, wyrażanej w konkretnych programach zapewnienia wszystkim obywatelom „dachu nad głową”, w części własnego, w części wynajmowanego a także socjalnego. Stan mieszkalnictwa w Polsce wskazuje na konieczność niwelowania rażących braków ilościowych i jakościowych w porównaniu z innymi krajami UE. Neoliberalne teorie sugerujące rozwiązanie kwestii mieszkaniowej przez niewidzialną rękę rynku nie sprawdziły się w rzeczywistości.

Dotychczasowe próby stworzenia programu rozwoju budownictwa mieszkaniowego, jak na przykład „nowy ład mieszkaniowy”, lansowany przez ministra A. Bratkowskiego w połowie lat 90., czy program ministra S. Najnigera z 1997 r. nie doczekały się realizacji. Kolejne „programy” partyjne ogłaszane przed każdymi wyborami, jak na przykład „3 mln mieszkań w 8 lat” były nierealne bez wskazania podstaw prawnych, środków, a przede wszystkim determinacji władzy publicznej i ustawodawczej do ich wdrażania.

W bieżącym numerze przedstawiamy autorskie poglądy dotyczące patologii instrumentów prawnych gospodarowania przestrzenią, woluntaryzmu wydawanych decyzji o warunkach zabudowy oraz konieczności zapewnienia równowagi ekologicznej rozwoju.

Na tle obecnego kryzysu mieszkaniowego, wyrażającego się postępującym już od 3 lat corocznym spadkiem liczby wydawanych pozwoleń na budowę oraz rozpoczętych budów, m.in. wskutek zaostrożonej bankowej rekomendacji, określającej zdolność kredytową, rozwijamy poruszany w poprzednim numerze problem wspierania budownictwa na wynajem, tym razem w koegzystencji z PP-P.

Przedstawiamy też w syntetycznym ujęciu wieloletnie badania nad mieszkalnictwem prowadzone w Instytucie Rozwoju Miast. Czytelnicy mogą też zapoznać się z tematyką szeroko zakrojonych badań nad rewitalizacją miast polskich, prowadzonych w Instytucie Rozwoju Miast.

Witold A. Werner
Redaktor Naczelny

CUIUS REGIO, EIUS RELIGIO

Whose country, the religion

That old rule of power is still valid and indicates the attitude of those who rule towards all spheres of economic and social life, and it also relates to the contents of articles published in this issue of our Quarterly and devoted to spatial policy and economy, with particular emphasis on residential housing.

Residential housing constitutes one of basic elements of a country's development and of its citizens' well-being, it exerts influence on demographic trends, on external and internal migrations, productivity and growth of production and, consequently, on gross domestic product.

Improvement of existing condition of housing in Poland requires that decision makers should conduct a conscious spatial policy, expressed in terms of specific programmes aimed at providing "a roof over one's head" to everybody, partly one's own roof, partly a rented, as well as a social one. The condition of housing in Poland indicates a need for eliminating striking quantitative and qualitative shortages as compared to other EU countries. The neoliberal theories, which implied that the housing issue would be solved by an invisible hand of the market failed, and did not actually come true.

Previous attempts at creating a residential housing development programme, like e.g. the "new housing deal" promoted by minister A. Bratkowski in early 1990s, or the programme of minister S. Najziger from 1997 were not finally put into practice. Subsequent party "programmes" unannounced before each election, like e.g. "3 Million Flats in 8 Years" were unfeasible without indicating their legal grounds, resources, and, first of all, without the determination of public and legislative authorities to implement them.

In this issue we are presenting own views of authors on pathology of legal instruments pertaining to space management, on the autocratic nature of planning permissions issued by authorities, and on the necessity for providing ecological balance to development.

At the background of present housing crisis, which manifests itself by the annual decrease in the number of building permits and commenced housing projects that continues for 3 years running due to, among other things, tightened bank credit rating requirements, we are developing the problem (discussed already in the previous issue) of support to rental housing, but this time in coexistence with public and private partnership.

We are also presenting, in a synthetic approach, a multi-year research on housing that has been conducted in the Institute of Urban Development. Our readers can also familiarize themselves with the subject of extensive research on revitalization of Polish cities, conducted in the Institute of Urban Development.

Witold A. Werner
Editor-in-Chief